

Õpirände õpiväljundite koostamine, hindamine ja tunnustamine

30.05.2024

Sirje Rekkor

Tallinna Ülikool

Haridusteaduste Instituut

Tänase koolituse õpiväljund

- ▶ Võib juhtuda et:
 - ▶ Kirjeldad õpiväljundeid ning kavandad nende saavutatuse hindamist ja tunnustamist lähtuvalt õpiväljundite koostamise ja hindamise põhimõtetest ning Erasmus+ õppelepingu koostamise nõuetest.

Õpirändesse minnakse õppima

- ▶ Mis on õppimine?
- ▶ Muutus teadmistes, oskustes, hoiakutes.

Allikas: <https://koolielu.ee/ainekuud/readnews/508482/oppija-kuu-mis-on-oppimine>

Väljundipõhine lähenemine

Vajadused

Teadmised/oskused

Õpiväljundid

Hindamine

Tunnustamine

Õpiväljundid ja õpirändeprojekt

▶ Õpiväljundid tulenevad:

- ▶ arenguvajadustest, probleemidest, mida projektiga soovitakse lahendada
- ▶ kooli Erasmus plaani eesmärkidest
- ▶ osalejate arenguvajadustest

▶ Õpiväljunditest tuleneb:

- ▶ projekti (sh osalejate) ettevalmistus
- ▶ õpirände tegevused
- ▶ õpiväljundite saavutatuse hindamine
- ▶ õpiväljundite tunnustamine

Mis on õpiväljund?

- ▶ Õpiväljund on õppe tulemusel omandatavad **teadmised, oskused ja hoiakud**, mille olemasolu ja omandatuse taset on võimalik tõendada ja hinnata.
- ▶ **Õpiväljundid on iga osaleja omad**, need on individuaalselt saavutatavad ja hinnatavad.
- ▶ Õpiväljundid kirjeldavad:
 - ▶ mida osaleja on õppe lõpuks ära õppinud,
 - ▶ mida ta on võimeline tegema,
 - ▶ milline muutus on õppe tulemusel osaleja teadmistes, oskustes, hoiakutes toimunud (Õpiväljundite määratlemine..., 2019)

Õpiväljundi kirjeldamine

- ▶ Õpiväljund kirjeldatakse /sõnastatakse / koostatakse mõõdetava ja hinnatava tegevusena.
 - ▶ **Kes** teeb? (osaleja)
 - ▶ **Mida** teeb? (väljendab teadmiste/oskuste sügavust)
 - ▶ **Kuidas** teeb? (väljendab teadmiste/oskuste ulatust ja sügavust, hoiakuid)

Õpiväljund (Õpiväljundite määratlemine...,2019)

Õppimise tulemusel osaleja...

TEEB

Tegusõna, aktiivne verb, mis väljendab, mida õppija on võimeline tegema õppimise aja lõpul (analüüsib, valib, selgitab, võrdleb, kavandab, kujundab, toetab jne)

MIDA

Nimisõnaline või tegusõnaline sihtis, mille saavutamisele tegevus on suunatud (valib õpivara, kavandab õppemeetodid; kujundab õpikeskkonna; toetab üldpädevuste arengut)

KUIDAS

Määrsõna, mis väljendab õpiväljundite määra ja laadi (kujundab füüsiliselt, vaimselt ja emotsionaalselt turvalise heaolu, tervist, arengut ja loovust toetava koostöise õpikeskkonna)

Osaleja: kujundab füüsiliselt, vaimselt ja emotsionaalselt turvalise heaolu, tervist, arengut ja loovust toetava koostöise õpikeskkonna.

Kust õpiväljundite koostamisel abi leiab 1?

- ▶ Õpiväljundite määratlemine, kirjeldamine ja rakendamine Euroopas. Käsiraamat. (2019).CEDEFOP.
http://haridus.archimedes.ee/sites/default/files/Erasmuspluss/Seminarid/ECVET%20raamat_ET_edited_final.pdf
- ▶ Kutsestandardid <https://www.kutseregister.ee/standardid/?>
- ▶ OSKA raportid. Nt. Haridus ja teadus (Uuringu lühiaruanne lk 30-31) https://oska.kutsekoda.ee/wp-content/uploads/2016/12/oska_HT_veeb.pdf
- ▶ OSKA. Tööelu üldoskused (2022)
<https://uuringud.oska.kutsekoda.ee/assets/files/uldoskused/tooelu-uldoskused-liigitus-ja-vajadused-luhiaruanne.pdf>

Kust õpiväljundite koostamisel abi leiab 2?

- ▶ Õpetaja digipädevuste mudel (õpetajale vajalike baasoskuste kirjeldus)
 - ▶ <https://digipadevus.ee/opetaja-digipadevusmudel/>
- ▶ Õppija digipädevuste mudel (igale inimesele vajalike baasoskuste kirjeldus)
 - ▶ <https://digipadevus.ee/oppija-digipadevusmudel/>
- ▶ Digipädevustega seotud nõuded õpetaja kutsestandardis
 - ▶ <https://digipadevus.ee/opetaja-kutsestandard/>
- ▶ Võõrkeeke kompetentsid keeleoskustasemetel A1-C2
 - ▶ Nt Vt Õpetaja kutsestandard, lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused
- ▶ Euroopa Liidu Nõukogu soovitus võtmepädevuste kohta elukestvas õppes [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=FR](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=FR)

Kust õpiväljundite koostamisel abi leiab 3?

- ▶ EntreComp <https://eur-lex.europa.eu/ET/legal-content/glossary/entrecomp.html>
- ▶ DigiComp <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128415>
- ▶ DigiCompEdu <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC107466>
- ▶ GreenComp <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128040>
- ▶ LifeComp <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC120911>

Näide. Õpetaja kutsestandard.

Kompetents B 2.3. Õpetamine (punkt 6)

Õpetaja, tase 6; Vanemõpetaja, tase 7; Meisterõpetaja, tase 8:

- ▶ **rakendab** süsteemselt erinevaid õppimist toetavaid tagasisidestamise ja hindamise viise, sh digitehnoloogiasid, lähtudes õppija eripärast ja hindamist reguleerivatest dokumentidest;
- ▶ **koostab** hindamismudeleid/-kriteeriume ja hindab õppijaid nende alusel;
- ▶ **toetab** õppijaid enesehindamisoskuste arendamisel;
- ▶ **lepi** õppijate ja lapsevanematega **kokku** tagasisidestamise põhimõtted ja korralduse.

Tase 7,8 lisandub:

- ▶ **juhendab** kolleege õppijaid toetaval tagasisidestamisel ja hindamisel ning hindamismudelite/-kriteeriumide koostamisel;
- ▶ **loob** koostöös kolleegidega organisatsioonis ühised põhimõtted hindamise tõhustamiseks digitehnoloogiate abil.

Tase 8 lisandub:

- ▶ **teeb** ettepanekuid õppimist toetava tagasisidestamise ja hindamise kohta;

Saab paremini. Näide Erasmus+ õpirände projekt. Üldharidus

- ▶ Alusharidusealaseid teadmisi ja oskusi sh süvendatult õuesõpe ja keskkonnaharidus
- ▶ Lapsekeskset õpisüsteemi ja suhtumist
- ▶ Erivajadustega lastega toimetulekut, nende õppeprotsessi toetamist
- ▶ Erinevate metoodikate kasutamist
- ▶ Erinevate tegevusvaldkondade lõimimist
- ▶ Liikumisvõimalusi pakkuvate tegevuste läbiviimist
- ▶ Õppevahendite loovat kasutamist
- ▶ Inglise keele oskus saab ka kindlasti täienduse läbi töövarjuks olemise

Tähelepanekud

- ▶ Loetletud peamiselt oskusi
- ▶ Liialt suur üldistusaste.
- ▶ Ei ole võimalik määratleda, millise ulatuse ja sügavusega on oodatavad teadmised, oskused.
- ▶ *Nt Alusharidusealaseid teadmisi ja oskusi sh süvendatult õuesõpe ja keskkonnaharidus.* Kas soovitakse jõuda selleni, et osaleja saab ülevaate õuesõppe metoodika kasutamisest, kirjeldab kasutatud meetodeid ja praktikat, või selgitab, miks ja mida kasutatud, või võrdleb erinevaid juhtumeid, analüüsib parimaid praktikaid jne.
- ▶ Õpiväljundite saavutatust pole osalejal võimalik tõendada, hindajal õpirände mõju ega tulemuslikkust hinnata, kuna õpiväljundites pole toodud, mida osaleja ära õpib ja milline on omandatud teadmiste ja oskuste ulatus ja sügavus.

Õpiväljundid õppelepingus

- ▶ Õppelepingus on miinimumnõue sõnastada:
 - ▶ Õpiväljundi pealkiri (*Title*)
 - ▶ Omandatavad teadmised ja oskused (*Relevant subject, skill or competence*) - konkreetset teadmised ja oskused, sealhulgas mitteformaalse ja informaaalse õppe kaudu omandatud üld-/ ja/või võtmepädevused (nt kultuuridevaheline pädevus).
 - ▶ Õpiväljundi kirjeldus (*Description*) - lühike ja selge kirjeldus selle kohta, mida osaleja pärast õpirände lõppu teab, mõistab ja/või suudab teha (lävendi ehk minimaalselt nõutaval tasemel).

Näide. Õpiväljundi sõnastamine

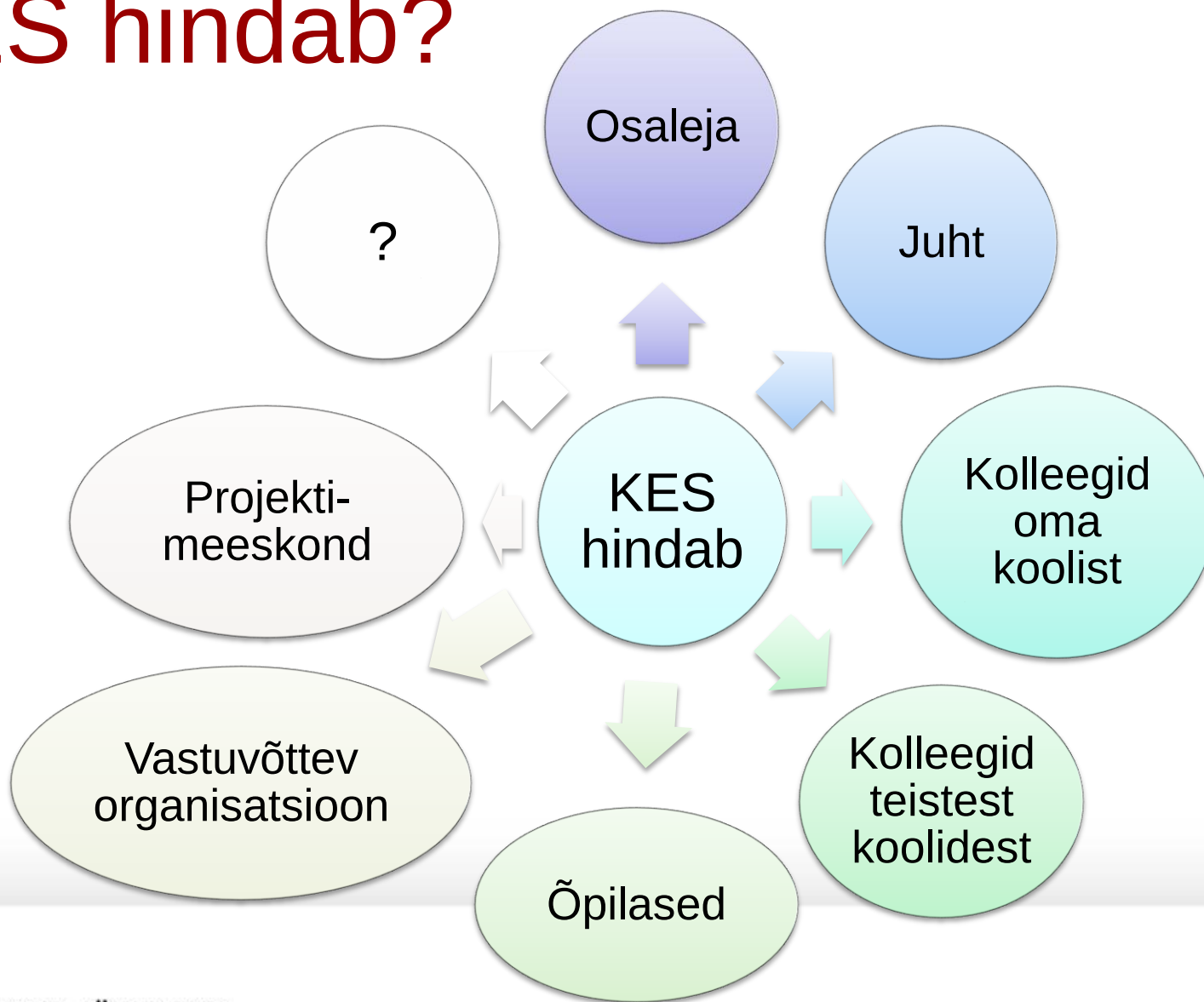
Õpiväljundi pealkiri	Teadmised	Oskused	Hoiakud	Õpiväljundid
Ettevõtlusega alustamine	Ärimudel Ettevõtlus- vormid Ettevõtte asutamine	Ärimudeli koostamine Tasuvuse hindamine Planeerimisoskus Suhtlemisoskus Koostööoskus	Algatusvõime Motivatsioon Arengu- uskumus	Õppija kavandab ettevõtluse õpitavas valdkonnas lähtudes äriideest ja ettevõtlus-keskkonnast.
Digipädevuste arendamine	Koostööd toetavad digivahendid Õppijat toetava ja (digi)turvalise õpikeskkonna loomine digivahendite kasutamisel	Digivahendite kasutamise kavandamine õppetöös Õpilaste koostööd toetavate digi- vahendite kasutamine	Positiivne hoiak uudsete digivahendite kasutamisse Loovus	Õpetaja rakendab õppeprotsessis eesmärgipäraselt uudseid õpilaste koostööd toetavaid digivahendeid.

Õpiväljundite saavutatuse hindamine

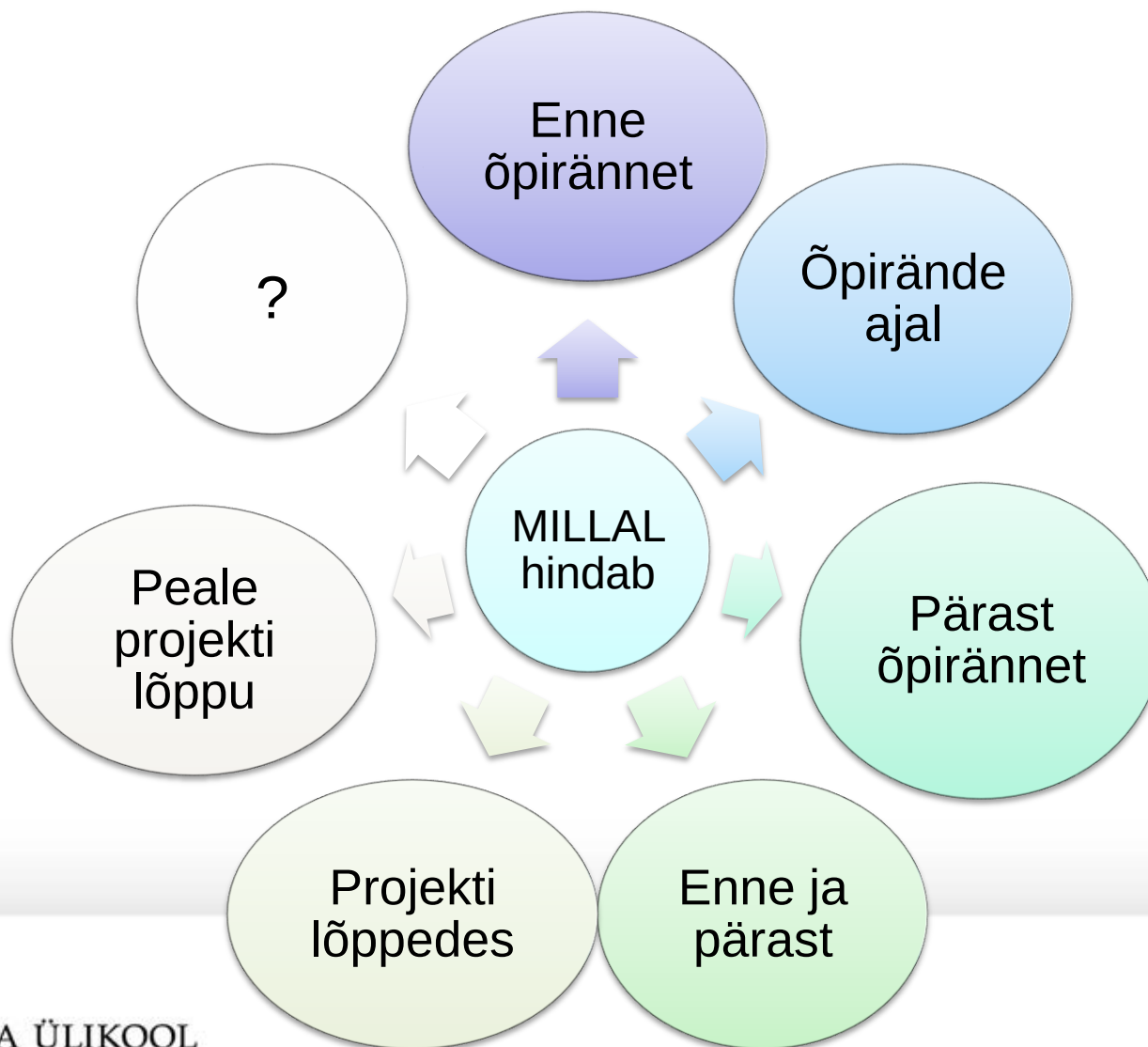
- ▶ Õpiväljundite saavutatuse hindamise kavandmine
 - ▶ **kes** hindab?
 - ▶ **millal** hindab?
 - ▶ **kuidas** hindab?

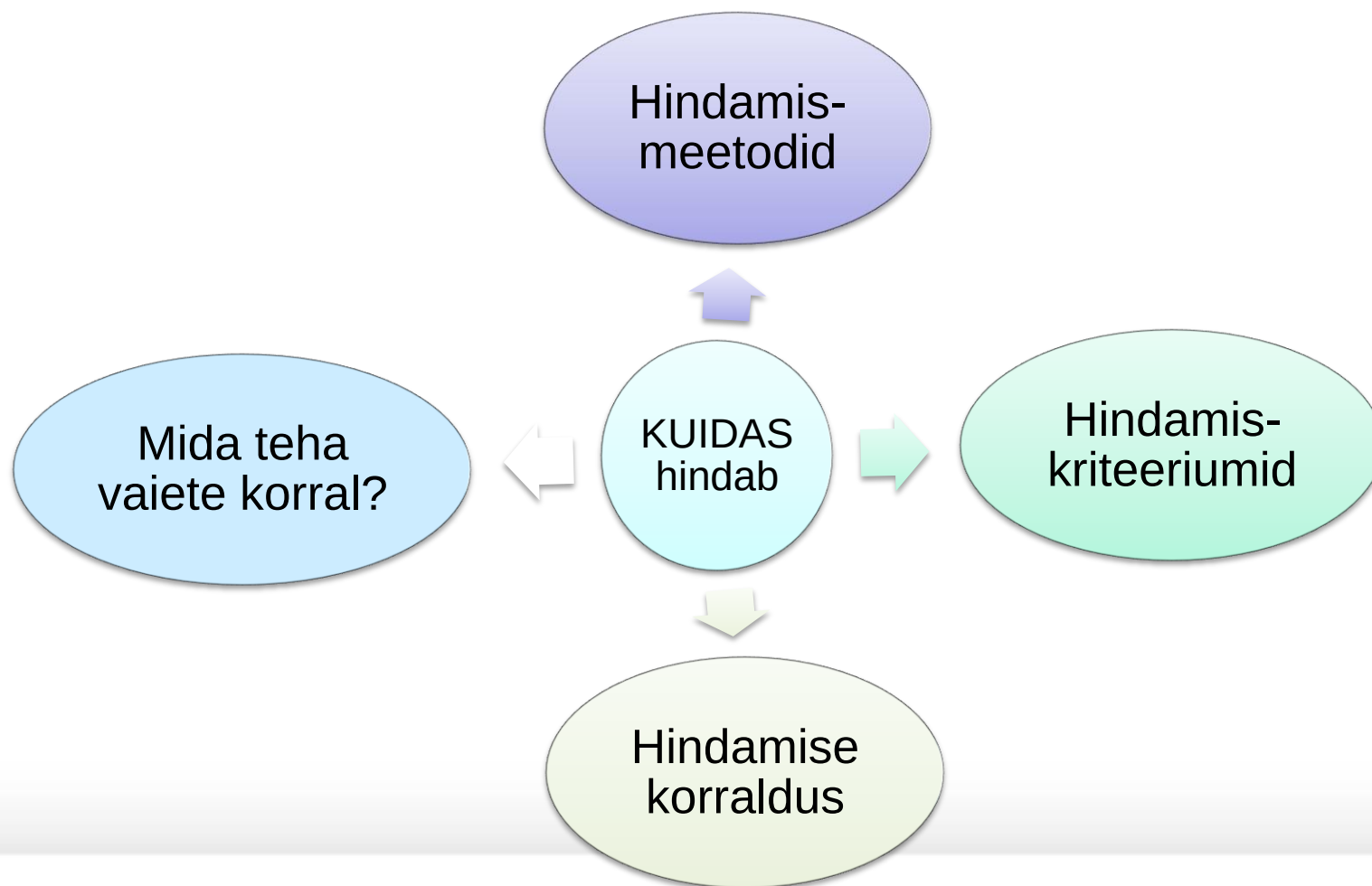
KES hindab?

MILLAL hindab?

KUIDAS hindab?

Näiteid hindamismeetoditest

- ▶ Eneseanalüüs
- ▶ Enesehinnang
- ▶ Refleksioon (nt blogi)
- ▶ Arengumapp (sh digitaalne)
- ▶ Vaatlus
- ▶ Tagasiside (nt õpilaste, kolleegide, juhtide,....)
- ▶ Vestlus/arenguvestlus/koostöövestlus/intervjuu
- ▶ Demonstratsioon (oskuste ettenäitamine nt avatud tund, videosalvestus vm)
- ▶ ...

Hindamiskriteerium

- ▶ Hindamiskriteerium kirjeldab ja täpsustab hindamismeetodiga tõendatavate teadmiste, oskuste ja hoiakute oodatavat taset ning ulatust. See on kirjeldus - **MILLE ABIL** hinnatakse õpiväljundi saavutatust.
- ▶ Hindamiskriteerium sõnastatakse õpiväljundi alusel ning sarnaselt õpiväljundiga (Kes? Mida? Kuidas?), kuid on õpiväljundist oluliselt suurema detailsusega.
- ▶ Hindamiskriteeriumid kirjeldavad, milliseid õpiväljundi aspekte hinnatakse.

Õpiväljundite hindamine õppelepingus

- ▶ Õppelepingus on miinimumnõue sõnastada:
 - ▶ Hindamismeetodid - kavandatud hindamismeetodid, näiteks eksam, nõutavad praktilised ülesanded, protsessi hindamine/kujundav hindamine, struktureeritud aruanne, enesehindamine jne.
 - ▶ Hindamiskriteerimid - kirjeldused, mille abil hinnatakse õpiväljundi saavutatust (lävendi ehk minimaalselt nõutaval tasemel).
 - ▶ Hindamisprotseduurid - kirjeldus, kus hindamine aset leiab (saatvas või vastuvõtvas organisatsioonis), kes on hindajad, toimimine tulemuste vaidlustamise korral, tulemuste edastamine vastuvõtva ja saatva organisatsiooni vahel jne.

Näide. Hindamiskriteeriumite sõnastamine

Õpiväljund	Hindamismeetodid	Hindamiskriteeriumid
Õppija kavandab ettevõtluse õpitavas valdkonnas lähtudes äriideest ja ettevõtluskeskkonnast	Mudeldamine (ärimudel) Protsessikirjeldus Juhtumianalüüs Esitlus	Õppija: Koostab ärimudeli lähtudes valitud strateegiast. Kirjeldab asutamisprotsessi vastavalt valitud ettevõtlusvormile. Hindab ettevõtte tasuvust lähtuvalt ärimudelist.
Õpetaja rakendab õppeprotsessis eesmärgipäraselt uudseid õpilaste koostööd toetavaid digivahendeid.	Oskuste ettenäitamine Refleksioon	Õpetaja: Valib sobivad õpilaste koostööd toetavad digivahendid lähtuvalt õpiväljundist ja õppijate sihtrühmast; Kasutab õppetööd läbi viies vähemalt kolme uutset õpilaste koostööd toetavat digivahendit. Reflekteerib meetodite kasutamise kogemust, lähtudes Gibbsi refleksioonimudelist.

Õpiväljundite tunnustamine

- ▶ Õpiväljundite tunnustamise kavandmine
 - ▶ **kes** vastutab?
 - ▶ **kuidas** tunnustamine toimub ja fikseeritakse / registreeritakse / dokumenteeritakse?

Õpiväljundite tunnustamine õppelepingus

- ▶ Õppelepingus on miinimumnõue sõnastada:
 - ▶ Tunnustamise tingimused - kirjeldus, millistel tingimustel õpitulemusi tunnustatakse.
 - ▶ Tunnustamise protseduurid - kirjeldus, kes vastutab tunnustamisprotsessi eest ja kuidas registreeritakse tunnustatud õpitulemused õpirändaja andmetes.
 - ▶ Väljastatavad dokumendid - dokumendid (digi- või paberkandjal), mis tuleb väljastada õpiväljundite tunnustamiseks, link igale dokumendile, selle väljastamise eest vastutav organisatsioon, dokumendi saaja ja dokumendi väljaandmise soovituslik ajakava.

Näide. Õpiväljundi tunnustamine

Õpiväljund	Tunnustamise tingimused	Tunnustamise protseduuri	Väljastatavad dokumendid
Õpetaja rakendab õppeprotsessis eesmärgipäraselt uudseid õpilaste koostööd toetavaid digivahendeid.	Õpiväljundi saavutatus on hinnatud	Tunnustamise eest vastutab otsene juht. Tulemused fikseeritakse täiendus-koolitusena.	<i>Learning Agreement Compliment; Europass Mobility Document</i>

Õppelepingu õpiväljundite, nende hindamise ja tunnustamise osa (osad 5, 8, 9) koostamine

- ▶ Lugege läbi õpetaja Tiina juhtum.
- ▶ Tutvuge õpiväljundi kirjeldamise, hindamise ja tunnustamise näitega töölehel.
- ▶ Arutlege õpetaja Tiina juhtumi üle, tuues välja tema arenguvajadused, soovid ja huvid.
- ▶ Kirjeldage õppelepingu nõuete kohaselt vähemalt üks õpiväljund, selle hindamine ja tunnustamine:
 - ▶ Õpiväljundi pealkiri
 - ▶ 1- Omandatavad teadmised/oskused
 - ▶ 2 - Õpiväljundi kirjeldus
 - ▶ 3 - Hindamis-meetodid
 - ▶ 4 - Hindamiskriteeriumid
 - ▶ 5 - Hindamis-protseduurid
 - ▶ 6 - Tunnustamise tingimused
 - ▶ 7 - Tunnustamise protseduurid
 - ▶ 8 - Väljastatavad dokumendid
- ▶ Minge Padletisse (kasutades QR-koodi)
- ▶ Pange oma tööruhma tulemused üles Padletisse. QR kood või https://padlet.com/sirje_rekkor/erasmus_koolitus_30-05-2024-wf1xkz8jolu5
- ▶ või <https://lingid.ee/cWJDZ>

Täna kaasa mõtlemast!

